

Årsredovisning 2006 för NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING

Styrelsen för Nedre Dalälvens Intresseförening får härmed avge redovisning för räkenskapsåret 2006, föreningens tjugonde verksamhetsår.

Förvaltningsberättelse

Koncernförhållande

Koncernen omfattar förutom Nedre Dalälvens Intresseförening även det helägda dotterbolaget Nedre Dalälvens utvecklingsaktiebolag (NEDAB). Med ett gemensamt arbetsnamn benämns föreningen och bolaget Nedre Dalälvsamarbetet, förkortat NeDa. Nära kopplat till NeDa är den egna juridiska personen LEADER+ Nedre Dalälven, ideell förening. NeDa:s vd är även verksamhetsledare för LEADER+ Nedre Dalälven. Leader och NeDa delar även på vissa kansli- och kontorsresurser.

Allmänt om verksamheten

Nedre Dalälvens Intresseförening bildades den 12 juni 1986. Kansli inrättades i Gysinge.

Det geografiska verksamhetsområdet sträcker sig från Säter till havet vid Älvkarleby. Sett från älvperspektiv är området ca 17 mil långt.

NeDa har till uppgift att med utgångspunkt från Nedre Dalälvens unika och höga natur- och kulturmiljökvaliteter samt det centrala och strategiska läget i landet verka för att:

- övergripande ge regionen en positiv profilering
- gagna medlemmarna
- utveckla turismen
- bidra till inflyttning av hushåll och företag

Utvecklingsarbetet skall ske med beaktande av de areella näringarnas intressen, natur-, kultur- och miljöintressen samt medlemmarnas övriga intressen

NeDa har från starten betraktats som ett organ med turistisk tyngdpunkt. Men egentligen handlar det om att NeDa använder turismen inte bara som ett mål i sig utan också som ett medel som ska gagna även icke turistiska verksamheter. Syftet är alltså att turismen och dess budskap också ska bidra till bl.a. ökat intresse för inflyttning, öka möjligheterna att locka hit bristyrken, företag m.m. Det kvalitetsbaserade turistutbud som NeDa eftersträvar erbjuder också möjligheter för regionens företag ifråga om kund- och personalvård. För landsbygdens serviceutbud som ofta lever på marginalen kan därtill tillskottet i kundunderlag genom turismen vara av stor betydelse.

NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING
Org nr 885500-8374

Strategin för turismen är mera inriktad på kvalité, baserad på bygdens höga natur- och kulturmiljövärden, än massturism. Denna strategi låter sig väl förenas med verksamheter hos de medlemmar som ej är verksamma inom turismen.

I fråga om inflyttning och etablering utgör NeDa ett komplement till medlemskommunernas och andra medlemmars arbete med dessa frågor, där NeDa har möjlighet att föra fram delvis andra budskap och nå andra målgrupper än vad som är det vanliga i dessa sammanhang.

Årets verksamhet

Med utgångspunkt från av stämman fastlagd affärsplan och av styrelsen beslutad verksamhetsplan bedrevs arbetet genom marknadsföring, inklusive utveckling av kontakter och projektverksamhet som gagnar medlemmarna och regionen. Föreningen har vidare initierat eller deltagit i projekt som är värdefulla för regionens och medlemmarnas utveckling.

Antalet medlemmar har under året varit 35 st och omfattat: nio kommuner, tre regionala organ, två organisationer och skolor samt 21 företag.

Medlemmarna har fortlöpande under året erhållit information om pågående verksamheter genom redovisning av aktiviteter och andra utskick, samt därutöver varit inbjudna till överläggningar och andra arrangemang.

Styrelsemöten

Under året har fem styrelsemöten ägt rum. Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter:

För kommuner

Anette Wiktorsson, <u>ordförande</u>	Sandvikens kommun
Gunilla Johansson Berglund	Avesta kommun
Hans Eljansbo	Sala kommun
Lars-Evert Dahlberg	Säters kommun
Rolf Pettersson	Tierps kommun

För mark- och vattenägare

Torbjörn Carlsson, <u>vice ordförande</u>	Bergvik Skog AB
Lars Sundström	LRF

För övrigt näringsliv

Hans Hansson	Älvkarleby Konferens och Turisthotell
Åke Gellerstedt	Östa Stugby

För regionala organ

Gunnar Johnson	Regionförbundet Uppsala län
----------------	-----------------------------

NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING
Org nr 885500-8374

Suppleanter:

För kommuner

Lars Horn	Gävle kommun
Rolf Edlund	Heby kommun
Hans Lindgren	Hedemora kommun
Lars Skytt	Älvkarleby kommun

För mark- och vattenägare

Peter Altzar	Fortum Generation AB
Bengt Magnusson	E.ON

För övrigt näringsliv

Kjell Erlandsson	Dala Husby Hotell
Åsa Sundberg	Stora Enso Fors AB

För regionala organ

Rolf Hahre	WestmannaTurism
------------	-----------------

Auktoriserade revisorer har varit Leif Springare och Mats Vestling, KPMG och **lekmanrevisorer** har varit Lotta Zetterlund, LRF och Conny Rönnholm, Tierps kommun.

Valberedningen har bestått av Helen Lundell, Heby kommun, Jan Bendrik, Älvkarleby kommun och Kjell Rosén, Hedemora kommun med Lundell som sammankallande.

Verkställande direktör är sedan 1986 Kalle Hedin.

Övergripande medlemsarrangemang

Årsstämman med 20-årsjubileum

Årets stora medlemsarrangemang var NeDa:s 20-årsjubileum där totalt över 70 personer deltog. Stämmoförhandlingarna avhölls i Hovnäs bystuga med Avesta kommun som värd. Efter stämman anslöt ett stort antal även utöver medlemmarna inbjudna till Stadarna nedströms Tyttbo. Från Stadarna gick färden med ett 10-tal större och mindre båtar till Östa Stugby där förfriskningar bjöds. Färden fortsatte därefter genom Färnebofjärden till Gysinge. Liksom 10 år tidigare var vinden hård och många blev våta av vågor som sköljde in i båtarna. Men denna gång värmdes även solen. Framme i Gysinge togs deltagarna emot på NeDa:s kontor, där bl.a olika TV-inslag och andra filmer från NeDa-åren visades. Inför stämman hade en jubileumsskrift tagits fram som speglar större och mindre händelser sedan starten år 1986.

Dagen avslutades med middag, många tal och slutligen dans på magasinet i Gysinge. Som värd för middagen stod Sandvikens kommun.

Årsavslutning/Julträff

Den 19 december var medlemmarna m.fl. inbjudna till sedvanlig informell årsavslutning i Flottarkojan i Gysinge.

Landshövdingar och länsråds besök i Nedre Dalälven

Under 1990-talet genomfördes i stort sett årligen en informationsresa i Nedre Dalälven för de berörda landshövdingarna. Detta år kunde den 15 september återigen en sådan information genomföras för landshövdingar och länsråd från de fyra berörda länen. Från Uppsala län deltog landshövding Anders Björck och länsrådet Leif Byman, från Västmanlands län Landshövding Mats Svegfors och länsrådet Håkan Eriksson, från Dalarnas län länsrådet Inger Eriksson och från Gävleborgs län landshövding Christer Eirefelt. Från NeDa deltog ordförande Anette Wiktorsson, v.ordförande Torbjörn Carlsson, ledande företrädare för de av besöket berörda tre kommunerna Avesta, Sala och Heby samt personal från NeDa-kansliet.

Inledningsvis informerades länsledningarna om myggbekämpningen, LEADER+, turismfrågorna och biosfärbetet. I anslutning till detta tog vd särskilt upp vissa frågor med anledning av förestående länsbyte för Heby kommun. Därefter fortsatte färden med båt från Tyttbo till Östa. I samband därmed gjordes stopp på den lilla ön Tjuvholmen där från den 1 januari 2007 de fyra länen möts och fotografering företogs med hövdingar och länsråd placerade i den del som tillhör respektive län. Efter Östa gick färden till Östervåla där Leaderprojektet Utveckla Östervåla, vilket utsetts till landets bästa Leaderprojekt 2005, fick presentera sig. Avslutningsvis passade landshövding Björck på att hälsa Heby kommun välkommen till Uppsala län. Dock fick landshövding Svegfors sista ordet varvid han med anspelning på Ansvarskommitténs kommande slutbetänkande skämtade att den nya länstillhörigheten kanske inte skulle bli så långvarig.

Fortlöpande medverkan i externa utvecklingsorgan

Under året har NeDa deltagit i en lång rad sammankomster och utredningsgrupper rörande regionens eller delar av regionens utveckling. För nittonde året i rad har NeDa deltagit aktivt i Söderforsgruppens arbete, i vilken ingår företrädare för Tierps kommun, föreningsliv, Söderfors Herrgård, m.fl. Fortlöpande deltar Vd i Garpenbergs Intressenters styrelse (äger och driver verksamheten vid f.d. skogshögskolan). Vidare deltar NeDa i det kommunala samarbetet Södra Dalarna. I Gysinge deltar NeDa i Bruksrådet. Kontakterna har fortsatt med Hedesundaprojektet, som verkar för Hedesundabygdens utveckling. Under året har NeDa ingått i styrgrupp för turismutveckling i Svartådalen (Sala kommun) och styrgruppen för Bo på lantgård (hela NeDa-området).

Dalälvens vattenvårdsförening

Vd ingår sedan 1990 i styrelsen för Dalälvens Vattenvårdsförening. Vattenvårdsföreningens huvuduppgift är att genom ett omfattande kontrollprogram svara för fortlöpande recipientkontroll i hela Dalälven och dess mynningsområde.

Projekt och uppdrag

Nationalparken/naturum och naturreservat

Vd företräder NeDa och de fyra berörda kommunerna i skötselrådet för Färnebofjärdens Nationalpark. Vidare ingår NeDa även i länsstyrelserna Gävleborgs och Uppsala läns skötselråd för reservaten Båtfors, Spjutholmen och Bredforsenområdet.

NeDa har berörda tre länsstyrelser tillstånd att genomföra visningar och aktiviteter i nationalparken. Personal från NeDa har under året haft uppdrag i samband med skötseln av nationalparken. Nära samarbete har skett med det nya naturumet i Gysinge, bl.a. har NeDa åt naturumet genomfört guidade båtturer med NeDa:s båt Svanen.

NeDa avslutade under året sitt tidigare omfattande förvaltningsuppdrag från WestmannaTurism avseende Östa naturreservat.

Turistiska uppdrag åt Sandvikens och Heby kommun

Under året hade NeDa två större uppdrag från Heby respektive Sandvikens kommun. Båda handlade om att leda och samordna det turistiska utvecklingsarbetet i Heby kommun respektive Gysinge.

Projekt Biologisk Myggkontroll

En statlig utredning under ledning av landshövding Svegfors presenterades i maj 2003 med målet att med miljömässigt skonsamma metoder reducera myggplågan i Nedre Dalälvsområdet till acceptabla nivåer. Utredningen innebär ett statligt stöd på 25 milj. kr under perioden 2004-2008. Därtill beräknas bidrag på ca 15 milj. kr från kommuner. Den totala årsbudgeten uppgår sålunda till ca 8 milj. kr.

Organisation för verksamheten

Från 2006 har en viss förändring genomförts i organisationen för verksamheten. Den tidigare s.k myggkoordinators arbetsuppgifter på NeDa-kansliet har sålunda fördelats på andra personer inom projektet, bl.a innebärande att Vd är föredragande i styrgruppen under NeDa:s styrelse. NeDa:s ordförande är styrgruppens ordförande och i övrigt ingår företrädare för de av myggkontrollen berörda sju kommunerna.

Ansvarig projektledare är dr Jan Lundström som rapporterar till vd och styrgruppen. Det vetenskapliga arbetet, såväl forsknings- som utvecklingsarbete, utförs av Evolutionsbiologiskt centrum vid Uppsala Universitet med Jan Lundström som ansvarig och med dr Martina Schäfer som operativ ledare för bekämpningsinsatser samt ytterligare forsknings- och fältpersonal, totalt fyra aa. Dessa är till 50 % är anställda i NeDa och till 50 % av universitet varifrån NeDa köper tjänsterna. Personal vid räddningskårerna i Tärnsjö och Österfärnebo är behjälpliga med inventering av stickmyggs-larver.

Verksamheten 2006

Under vintern upphandlades material och tjänster samt infordrades markägartillstånd för bekämpning med VectoBac G (innehåller Bti). Efter förhandlingar med berörda miljömyndigheter beviljade Kemikalieinspektionen NeDa:s ansökan om dispens för bekämpning av stickmyggor i översvänningsområden vid Tärnsjö, Österfärnebo och Huddunge (1 523 ha), samt inom Naturreservatet Östa friluftreservat/Natura 2000-området Östa (44 ha).

Dispensansökningar lämnades också till Kemikalieinspektionen om att bekämpa stickmyggor i översvänningsområden vid Hedesunda, Söderfors och Sevallbo (924 ha) och vid Jädersholmar, Sonnbövik och Brunnbäck (194 ha). Dessa ansökningar blev ej färdigbehandlade under året.

Den 11 till 14 maj genomfördes myggbekämpningsinsatser i Österfärnebo, Tärnsjö, Huddunge och Östa om totalt 840 ha, med mycket tillfredställande resultat.

Av insatser i övrigt kan bl.a. följande nämnas:

- Inventering av stickmygglarver i samband med översvämningar som grund för beslut om bekämpningsinsatser.
- Fällfångst av mygghonor i ca 30 områden kring hela Nedre Dalälven en natt var 14:e dag (v19 – v37) i vårt monitoringprogram för att mäta mängder och geografisk förekomst, se artsammansättning, samt observera effekter av bekämpning.
- Kontrollprogram för insekter med fångst av vattenlevande insekter med kläckningsfällor, aktivitetsfällor och vattenhåv. Målet är att visa om det finns några negativa ekologiska effekter av att bekämpa stickmygglarver med Bti.
- Identifiering av insamlade stickmyggor till art, av andra insamlade våtmarksinsekter till taxonomisk ordning, familj eller art. Detta omfattande arbete utförs under vinterhalvåret och vilken taxonomisk nivå de identifieras varierar mellan grupper.
- Inventering av havsörn, fiskgjuse, trana, storlom och sångsvan i samtliga områden aktuella för ansökan om bekämpningstillstånd (från mark och från helikopter), samt observation av om häckande fåglar störs av helikopter.
- Isolering av virus från stickmyggor fångade vid Nedre Dalälven utförs av samarbetspartners i Tyskland och vi har från myggor fångade 2000 till 2003 hittat totalt 18 isolat av Sindbisvirus (ger Ockelbosjuka hos människor), varav 15 isolat under 2002 främst vid Österfärnebo och Gysinge.
- Fångst av skogslevande fåglar (värddjur för Sindbisvirus) samt blodprovtagning och ringmärkning för att förklara varför utbrott av Ockelbosjukan inträffar vart 7:e år.
- Rapportering av resultat till Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen och berörda länsstyrelser i form av fem skriftliga rapporter (samtliga klara januari 2007). Speciellt vill vi nämna rapporten om att Bti inte gav några påvisbara negativa effekter på arter av fjädermyggor, samt rapporten om att få arter storfåglar finns i planerade bekämpningsområden och att de som häckar där inte störs av helikopter.
- Informationsmöte med landshövdingar och/eller länsråd från samtliga fyra län inom Nedre Dalälven där de informerades om projektets upplägg, landvinningar och forskningsresultat, samt fick möjlighet att ställa frågor.

- En tidigare fältarbetare inom projektet avslutade sina studier till civilingenjör med att konstruera en hydrologisk modell för simulering av översvämningar i Nedre Dalälven (Vähäkari A. 2006. Simulering av översvämningar i Nedre Dalälven. Examensarbete 20 p, civilingenjörsprogrammet i miljö- och vattenteknik, Uppsala universitet).
- Kontinuerlig information till allmänhet och media.

Skogs- och energiprojektet

Sedan början av 1990-talet har NeDa tillsammans med medlemmar med skoglig inriktning eller annan anknytning till skog, byggande i trä samt energi genomfört skogstematagar för beslutsfattande politiker och tjänstemän på kommunal, regional och nationell nivå.

Inom projektet beslutades att avvakta med den gemensamma skogstematagen till 2007 med tanke på de förändringar i projektets primära målgrupp som valet 2006 medför. Därtill kolliderade lämplig tid för genomförande med valkampanjens slutskede.

NeDa medverkade dock i praktiskt genomförande av Bergviks Skog AB:s egen informationsdag för sina viktigaste intressenter och informerade i andra sammanhang om skognäringens roll och betydelse i bygden.

LEADER+ Nedre Dalälven

Genom initiativ från NeDa blev Nedre Dalälven år 2000 utsett till ett av landets 12 LEADER+ områden, bland 32 sökande områden. Leader är ett gemenskapsinitiativ inom EU för landsbygdsutveckling. Treparterskapet är en grundläggande del av Leadermetoden. Det innebär att privat, ideell och offentlig sektor samarbetar, vilket syftar till och oftast leder till andra och större resultat än om var och en sektor hade arbetat för sig. LEADER+ Nedre Dalälven pågår under åren 2001-2007.

De kontanta medlen för Leaderverksamheten finansieras till 40 % med EU-medel och till 60 % med stöd från nationella offentliga organ. För LEADER+ Nedre Dalälven innebär detta att berörda tio kommuner och åtta regionala organ svarar för den nationella offentliga medfinansieringen. Utöver stödet från LEADER+ skall projektets egen insats vara minst lika stor i pengar och/eller arbete som Leaderstödet. Därtill har projekten ofta finansiering utöver detta genom andra offentliga stöd och/eller privata stöd.

En särskild grupp, LAG (lokal aktionsgrupp), beslutar om stöd till olika projekt inom Leaderområdet. LAG i LEADER+ Nedre Dalälven består av 21 ledamöter med 1/3 från vardera sektorn.

LEADER+ Nedre Dalälven har konstituerat sig som en egen juridisk person i form av ideell förening. NeDa:s vd är även verksamhetsledare för LEADER+ Nedre Dalälven och Leader och NeDa delar på vissa personella, administrativa och lokalmässiga resurser.

Vid utgången av år 2006 var läget följande:

- * LAG hade beviljat leaderstöd på sammanlagt 48,2 milj. kr till 116 olika projekt (91 lokala projekt och 25 nätverksprojekt som omfattar hela leaderområdet. Fem av de sistnämnda

NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING
Org nr 885500-8374

projekten tillhör insatsområde 2: Interregionala och transnationella projekt).

- Den totala resursinsatsen i dessa 116 projekt uppgår till minst 126 milj. kr.

* 55 projekt var avslutade vid årsskiftet.

* Av de förväntade totala leadermedlen var 91 % reserverade genom projektbeslut.

Vid gemensamt framtidsseminarium för LEADER+ Nedre Dalälven och NeDa i Söderfors den 3-4 maj presenterades utvärdering av LEADER+ Nedre Dalälven för perioden t.o.m. februari 2006 (drygt 5/7 av programperioden).

Utvärderingens utgångspunkt var: *Vad finns idag, som inte hade funnits, om Leader+ Nedre Dalälven inte funnits?*

Av utvärderingen på 230 sidor framkom bl.a följande effekter:

- 301 nya nätverk
- 230 nya arbetstillfällen
- 240 bevarade arbetstillfällen
- 127 nystartade företag
- 63 bevarade företag
- 220 inflyttade personer
- drygt 200 nya varor och tjänster
- nära 140 000 nya gäster under perioden

Av de 90 projekten som ingick i utvärderingen uppger 77 % förbättring av affärsmässighet, 94 % förbättring av samarbetsklimat, 93 % förbättring av framtidstro, 85 % förbättring av entreprenörskap och 87 % förbättring av kompetens.

Framtidseminariet gav kansliet i uppdrag att påbörja arbetet för ett nytt Leaderarbete efter innevarande periods slut 2007.

Närmare uppgifter om de olika projekten (sökanden, stödbelopp, kontaktpersoner m.m.) finns på föreningens hemsida (www.leader-nedredalalven.org).

Turismnätverket

Problemet i all turistisk utveckling är resurser till marknadsföring, såväl ekonomiska som kompetensmässiga. Vart och ett av alla turistverksamheter som finns i området är för litet för att ha resurser att nå ut med sina budskap till marknaden. Nedre Dalälven har så höga kvalitéer och goda förutsättningar att området och dess enskilda aktörer skulle kunna ha framgång inte bara på en svensk marknad utan även på utlandsmarknaden om marknaden kunde nås av budskapen. För att dessa enskilda projekt skall nå framgång räcker det inte att de har bra produkter. De måste också nå ut med sina budskap för att få besökare, vilket de enskilt ej har resurser till. Därtill krävs för att nå åsyftat resultat, bl.a. sysselsättningsmässiga, att många enskilda projekt utvecklar en mer affärsmässig karaktär med bokningsbara produkter.

Inledningsvis har inom ramen för Turismnätverket bl.a. framtagits marknadsföringsmaterial på språken svenska, engelska, tyska, franska och polska. Marknadsföring har skett genom mässor, visningsresor för återförsäljare och media, samarbete med agent- och resebyråledet m.m. I det initiala arbetet har också ingått framtagande av ny gemensam hemsida.

NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING
Org nr 885500-8374

Turismnätverket, som startade 2001 med NeDa som projektägare, finansieras främst med stöd från LEADER+ Nedre Dalälven, deltagarnas egna privata insatser och kommuners medverkan i olika satsningar. Fram till utgången av 2006 har insatserna uppgått till motsvarande ca 7,9 milj. kr.

Turismnätverket har totalt kontakt med ca 350 turistiska aktörer. Mer aktivt deltar fortlöpande över 100 aktörer.

Huvudinriktningen i projektet är att få fram *affärsmässiga, prissatta och bokningsbara produkter* bland deltagarna i nätverket samt att bygga upp en gemensam bokningstjänst. Vidare att samordna och möjliggöra utåtriktade marknadsföringsinsatser. Under de allra senaste åren och med ökad acceleration har det skett stora förändringar i hur turistprodukter bokas och betalas. Under 2005 med fortsättning 2006 sker därför uppbyggnad av ett system med *möjlighet till onlinebokning och -betalning*. Särskilda resurser har tillskapats inom NeDa för att ge råd, stöd och vara bollplank till enskilda turistentreprenörer ifråga om framtagande av affärsmässiga och bokningsbara produkter.

Fiskenätverket

Fiskenätverket startade 2001 och handlade initialt om marknadsföring av fiskemöjligheterna i Nedre Dalälven. Från slutet av 2004 överfördes marknadsföringsfrågorna till Turismnätverket och Fiskenätverket övergick till att främst handla om fiskevårdsfrågor. Sedan arbete med att få fram tillräcklig finansiering gett resultat, beslutade nätverket i slutet av 2005 att *ta fram en övergripande plan för fiskevården i Nedre Dalälvens avrinningsområde från Långhag i Sätters kommun till havet vid Älvkarleby*. Planen ska så långt möjligt spegla gemensamma ståndpunkter bland närmast berörda (fiskevårdsområden, fiskevattenägare vid sidan av fiskevårdsområden och lokala entreprenörer med anknytning till fisket). Den ska ge rekommendationer till fiskevårdsområdets och andra berördas verksamhet relaterat till de arter som fiskeintresset främst är knutet till, nämligen *gädda, gös, öring och harr*. De för det betydelsefulla fisket i Älvkarleby avgörande arterna *lax* och *havsöring* avses också behandlas.

Utöver tillvaratagande av genomförda undersökningar, modern kunskap inom fiskevård och nätverkets samlade erfarenhet och kunskap ingår i arbetet vissa kompletterande undersökningar och inventeringar. I mån av resurser kan också fiskenätverket engagera sig i konkreta, strategiska biotopinsatser.

Remiss av och slutgiltigt färdigställande av den övergripande fiskevårdsplanen var beräknat till år 2006, men har framflyttats till år 2007.

Under 2005 - 2006 har NeDa för arbetet inom Fiskenätverket hittills erhållit stöd från LEADER+ Nedre Dalälven med 375 000 kr, Fiskeriverket, Härnösand 150 000 kr och Fiskeriverket, Göteborg 200 000 kr.

Därtill medfinansieras f.n. en konkret biotopinsats för att skapa lek- och uppväxtområde för harr och öring i Gysinge till en kostnad av 200 000 kr av Länsstyrelsen Gävleborg,

NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING
Org nr 885500-8374

Sandvikens kommun och Gysingeforsarnas fiskevårdsområde. Denna insats innebar att en strömmande kanal i Gysinge bruk kunde återställas efter att ha varit avstängd sedan mitten av 1950-talet. Utöver nytta som harr- och öringbiotop innebär kanalen också en förstärkning av natur- och kulturmiljön.

Biosfärområde

Biosfärområden är representativa landskapsavsnitt av ekosystem som kan omfatta både land- och vattenmiljöer och som är internationellt utpekade av UNESCO:s program Man and the Biosphere (MAB). Tillsammans bildar de ett världsomspännande nätverk - The World Network of Biosphere Reserves. Det enda globala nätverket i sitt slag.

De internationellt överenskomna mål, principer och regler som gäller för biosfärområden fastställdes 1995 i The Seville Strategy for Biosphere Reserves samt The Statutory Framework of the World Network of Biosphere Reserves.

Idag finns över 400 biosfärområden i mer än 90 länder. Biosfärområden kännetecknas av en multifunktionalitet, d.v.s. att det är flera olika syften som skall samverka och förstärka varandra. *Biosfärområden skall gynna social och ekonomisk utveckling med lokal förankring, vara arenor för forskning och undervisning samt värna biologisk mångfald.*

Processen fram till att påbörja en förstudie började i januari 2003 då på lokalt initiativ företrädare för Svenska MAB-kommittén och Naturvårdsverket var inbjudna att informera bl.a. kommuner och länsstyrelser med anknytning till Nedre Dalälven och Nedre Dalälvens Intresseförening. Därefter har fortlöpande kontakter och möten hållits med företrädare för Svenska MAB-kommittén, naturvårdsverket, berörda länsstyrelser och kommuner, mark- och vattenägare m.fl. Biosfärfrågan har vid ett par tillfällen behandlats vid NeDa:s framtidsseminarier.

År 2004 påbörjades i NeDa:s regi en förstudie för att ta reda på om grundläggande förutsättningarna finns för att Nedre Dalälven skulle kunna ansöka om att bilda ett Biosfärområde. Förstudien genomfördes med stöd från LEADER+ Nedre Dalälven och de fyra berörda länsstyrelserna

En slutrapport av förstudien kunde i slutet av 2005 lämnas över till svenska MAB-kommittén. Därefter har i början av år 2006 svenska MAB-kommittén beslutat att godkänna Nedre Dalälven som biosfärområdeskandidat. Därmed kunde arbetet säkerställas i en etapp 2 genom stöd från Naturvårdsverket utöver det stöd som LEADER+ Nedre Dalälven och NeDa-kommunerna svarar för.

Under 2006 har genom mötesverksamhet med i bygden berörda intressenter successivt huvudinriktningen för biosfärbetet i Nedre Dalälven klarnat. Sålunda är fokus på att medverka till ett bibehållande av det öppna landskapet. Något som varit en viktig fråga i NeDa-sammanhang alltsedan föreningens tillkomst för drygt 20 år sedan. Särskilt viktiga intressenter i det fortsatta arbetet är därmed jordbruksnäringen. Därtill genomförs bl.a inom ramen för LEADER+ Nedre Dalälven en rad projekt med tydlig biosfärisk karaktär, såsom t.ex. nämnda fiskevårdsprojekt.

Marknadsföring

Flytta hit

Målområdet för ”Flytta Hit-kampanjen är Uppsala-Storstockholm. NeDa:s marknadskontakter genom åren vid mässdeltaganden och utställningar, kontakter med mäklare och i andra sammanhang visar en tydlig bild av vad marknaden efterfrågar. I enlighet därmed är det äldre hus och gårdar på landsbygden och tätorternas kulturmiljöer som lyfts fram i marknadsföringen. Marknadsföringsinsatserna sker i nära samarbete med berörda kommuner och regionens mäklare.

Turism

Inom ramen för NeDa:s turismverksamhet sker

- a) marknadsföring i Sverige och Europa gentemot såväl semesterturism som affärsturism
- b) stöd till produktutveckling avseende hela skalan från mycket småskalig verksamhet till etablerade anläggningar samt geografiskt sammanhållna områden
- c) i NeDa:s egen regi i samverkan med turistentreprenörer, direkt insäljning och genomförande av arrangemang för i första hand affärsturism och även utländsk semesterturism, främst fisketurism
- d) bokning och förmedling av enskilda produkter i området

NeDa:s aktiva roll som incoming operatör (c-d ovan) har flera syften, bl.a.:

- att fungera som kvalitetssäkrare genom att optimalt ta tillvara kundens önskemål
- att stödja medlemmar med mat och logi i insäljning och genomförande
- att, ifråga om affärsturismen, öka möjligheterna för entreprenörer/verksamheter att kunna fungera som underleverantörer till mat-, konferens- och logianläggningar.

Top 10 Fishing Sweden

Det fortsatt viktigaste verktyget för NeDa för att få utländsk semesterturism, främst fisketurism, är *Top 10 Fishing Sweden*. Verksamheten bedrivs genom det nationella Top 10 Fishing Sweden, som har en genomslagskraftig marknadsföring av fisket på Europa och som initialt var en bifirma i NeDa. Under Top 10:s centralbokning i Sverige bokar NeDa in gästerna på deltagande anläggningar i Nedre Dalälven. Endast en liten del av Top10:s omsättning i Nedre Dalälven tillfaller NeDa i form av en mindre provision och i de fall NeDa tillhandahåller guider. Merparten går alltså till logianläggningarna.

Nedre Dalälven har en mycket stark ställning i landet när det gäller effekterna av Top 10. En viss avmattning har skett av antalet förbokade gäsnätter genom Top 10 under senare år. Vid en genomgång med den mest bokade anläggningen, Östa Stugby, har det visat sig att nedgången har kompenseras genom direktbokningar på Östa Stugby. NeDa:s vd är ordförande i Top 10 Fishing Sweden.

Hemsida

Hemsidan www.nedredalalven.se vidareutvecklas successivt. Ett 75-tal turistiska verksamheter har tagit tillvara möjligheten att finnas med på sidan. Vidare ingår på hemsidan information om NeDa även vid sidan av turistiska budskap, presentationer av NeDa-

NEDRE DALÄLVENS INTRESSEFÖRENING
Org nr 885500-8374

kommunerna, information om fiske, flytta hit, biosfärområdesarbetet, LEADER+ Nedre Dalälven m.m.

Från 2006 har NeDa:s bokningstjänst vidareutvecklats till onlinebokning via hemsidan.

Mässdeltaganden, visningsresor och media

Årligen deltar i januari NeDa i ***Scandinavian Hospitality Incentive & Exhibition***, SHI & E i Älvsjö. Detta är norra Europas största mässa för affärsrese- och mötesmarknaden och den enskilt viktigaste marknadsplatsen för NeDa att få kontakt med nya och upprätthålla relationer med etablerade kontakter runt om i landet. 2006 deltog i montern medlemmarna Dala Husby Hotell & Restaurang, Gysinge Wårdshus, Älvkarleby Turist & Konferenshotell, Söderfors Herrgård och Äventyrarna. Mässdeltagandet följdes upp med kontakter direkt efter mässan. Därtill deltog mässkontakter (konferensköpare) i två tvådagars visningsresor genom Nedre Dalälven och främst till de som var medutställare.

Bästa monter bland 300 utställare

NeDa har alla år deltagit i ***Vildmarksmässan*** sedan den startade 1988. Under de senaste åren har NeDa haft en av de största montrarna och 2006 var montern på 230 m² med ett 30-tal medutställare från regionen. Därtill hade NeDa fått fina erbjudandet att vara värd för Vildmarksköket, vilket genomfördes tillsammans med ett antal entreprenörer från Nedre Dalälven. I anslutning till mässan hade NeDa ***helsidesreportage***, tabloid, i mässtidningen, som också gick som bilaga i ***Dagens Nyheter***.

Bland de 300 utställarna utsågs NeDa:s monter till mässans bästa!

Medverkan skedde 2006 också i ***Avestamässan*** där NeDa samordnade ett deltagande för ett antal småskaliga turistaktörer.